

19. Уэбстер, Фрэнк. Теории информационного общества / Уэбстер Фрэнк; пер. с англ. М. В. Арапова, Н. В. Малыхиной; под ред. Е. Л. Варгановой. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 400 с.
20. Чухно А. А. Інституціонально-інформаційна економіка: підручник / А.А. Чухно, П. М. Леоненко, П. І. Юхименко; за ред. акад. НАН України А. А. Чухна. – К.: Знання, 2010. – 687 с.
21. Drucker P. Post-Capitalist Society. – N.Y., Harper-Collins Publishers, 1995.
22. http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F_%D0%BF%D0%BE_%D1%8D%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B5
23. <http://ukrwine.kiev.ua/winemarket>
24. <http://www.derevo.info>
25. <http://www.europages.com>
26. <http://www.oilua.com>
27. <http://www.ukrindustrial.com>
28. <http://www.ukrsugar.kiev.ua>

Маслов А. А. Структура информационной экономики и её место в современной хозяйственной системе.

В статье исследованы проблемы формирования информационной экономики в результате информационно-технологической революции. Освещены основные подходы к определению содержания информационной экономики и ее структуры. Определено её место в современной экономической системе.

Ключевые слова: информация, информационное общество, информационная экономика, структура информационной экономики, экономика знаний, сетевая экономика, новая экономика.

Maslov A. Structure of the information economy and its place in the contemporary economic system.

In the article researched the problems of formation of the information economy as a result of information-technological revolution. Highlights the major approaches to the definition of the information economy and its structure. Defined by its place in the modern economic system.

Keywords: information, information society, information economy, the structure of the information economy, knowledge economy, networked economy, the new economy.

В. І. Кондрашова-Діденко, Л. В. Діденко
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

ПОЛПАРАМЕТРАЛЬНІСТЬ СУЧАСНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ КРАЇНОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Визначено зміст трансформації країнової економіки та охарактеризовано її поліпараметральність.

Ключові слова: економіка, країнова економіка, трансформація, поліпараметральність, інтелект, знання, інтелектуально зорієнтована економіка.

У другому десятиріччі XXI ст. посилюються зміни як у глобальному, так і в локальному масштабі: у світі та суспільстві країни, міжнародній та країновій економіці, загальній та економічній культурі, у самій людині та способі її мислення

тощо. Вони є складними і не завжди передбачуваними. Проте означені зміни – це закономірний процес. Їх потребує сама дійсність – формування “інтегрованого соціокультурного” типу виробництва та “гуманістично-ноосферного постіндустріального суспільства” планетарного масштабу [1]. Наразі йдеться про соціо-культурні орієнтири, але не як “рештки минулого, що регулюють наше теперішнє” [2, с. 6], а як дещо абсолютно нове і співзвучне новій (-им) епосі (епохам) – постіндустріальній і/або ноосферній. Останні докорінно відрізняються від сучасної епохи: в індустріальну епоху економічні чинники панують у свідомості людини, гроші постають головною цінністю людини і країнового суспільства загалом, а в постіндустріальну і/або ноосферну епоху (-и) відповідно – культуро-соціо-гуманістичні чинники та природний (людський) інтелект, що генерує нові ідеї, допомагає людині-Актору оволодівати існуючими знаннями та за їх допомогою і з них самих створювати нові знання, необхідні для забезпечення культуро-соціо-економічного процвітання країни загалом. Прийдешні епохи розвиватимуться під впливанням таких чинників, як: розум, інтелект, знання, інформація, моральнісність, чесність і справедливість, ноосферні стратегіми загалом тощо. Актор означених епох – це інтелектуально розвинена людина, здатна до креативно-новативного мислення, до успішного реалізування своїх проєктів. Такою людина може постати тільки тоді, коли вона матиме внутрішню і зовнішню свободу, здійснюватиме свою життєдіяльність у вільному та свободному суспільстві. Саме тому неможливо не погодитися з дослідниками, котрі стверджували (а деякі і дотепер продовжують стверджувати), що індустріальна епоха – це час необхідності, а постіндустріальна та ноосферна – час свободи. Для досягнення цього потрібні культуро-соціо-економічні умови, які можна сформулювати у процесі перетворень, здійснюваних у кожній людині, суспільстві та економіці країни. Відомо, що розвивають новий тип суспільства та виробництва тільки ті країни, в яких відбулися культуро-соціо-економічні перетворення відповідно до потреб та викликів майбутньої постіндустріальної епохи/цивілізації. І разом з тим невідомо до яких саме перетворень у країновій економіці слід вдатися тепер, щоб вона була здатною/спроможною створити для цього всі об’єктивно необхідні передумови. Суперечність між відомим та невідомим є тією головною проблемою, що потребує розв’язання на сучасному етапі розвитку країнової економіки. Власне ця проблема й актуалізує тему презентованої статті.

Аналізування останніх публікацій, у яких викладені головні положення досліджень трансформації країнової економіки, уможливило висновок: означену тему і головну проблему презентованої статті дотепер ще ніхто саме так не формулював ані в економічній теорії, ані в економічній соціології, ані в соціальній філософії. Щоправда, з останньої чверті ХХ сторіччя вчені (політекономисти та економісти-теоретики, соціальні філософи та економсоціологи) різних країн світу пропонували свої варіанти розв’язання окремих питань даної проблеми. Йдеться насамперед про таких закордонних та українських дослідників, як: Ю. Веселов (роль довіри та справедливості в трансформуванні сучасного економічного суспільства та економіки зокрема) [2], В. Геєць (роль інновації у трансформації економіки) [3], Л. Діденко (значущість знання в перетвореннях економіки) [4], С. Єрхоїн (зміст та особливості структурної трансформації національної економіки) [5], П. Єщенко (чинники

перетворень в економіці України) [6], Г. Колодко (особливості трансформації, співвідношення трансформації і темпів економічного зростання) [7], В. Кондрашова-Діденко (сутність, типи та особливості перетворення економіки та перетворень в економіці; зміст трансформації та її результат-наслідок) [4], В. Кушлін (компаративістика траєкторій трансформування економік різних країн світу з урахуванням явищ глобалізації) [8], Ю. Яковец (зміст, рушійні сили, структура економічних трансформацій) [1; 9] та інші. Однак ані названі, ані інші існуючі доробки українських та зарубіжних учених не уможливають висновування: дослідження сучасної трансформації країнової економіки як феномена, які наразі проведені у сучасній політекономії, економічній теорії, економічній соціології та соціальній філософії, спричинили вагомні результати розвитку економіки, що посприяли поліпшенню умов життєдіяльності суспільства загалом та кожної людини зокрема. Це вказує на те, що теоретичні дослідження трансформування країнової економіки не задовольняють навіть головних об'єктивних потреб дійсності культуро-соціо-економічного розвитку.

Для розкриття теми нашої статті необхідне детальне дослідження: головна проблема в запропонованому формулюванні дотепер залишається нерозв'язаною; вона утримує багато питань, які потребують відповідей. Наразі йдеться про: співвідношення трансформації та перетворення економіки країни; головні параметри економічної трансформації; результат (форма, зміст чи форма і зміст водночас) і наслідок/наслідки трансформування країнової економіки та інші. Власне на означених питаннях і зупинимося у наших розмірковуваннях щодо поліпараметральності трансформації країнової економіки за умов початку формування постіндустріального типу суспільства та виробництва.

***Мета статті** – обґрунтувати поліпараметральність сучасної трансформації країнової економіки. Досягання даної мети здійснюватимемо шляхом розв'язання таких завдань: уточнення розуміння витоків і змісту економіки, виявлення сутності трансформації економіки, обґрунтування (не)взаємозв'язків трансформації економіки та перетворень в економіці, визначання головних параметрів сучасної трансформації країнової економіки, виявлення та характеризування результату і наслідку (-ів) трансформації економіки країни.*

Реалізування означеної мети та головних завдань презентованої статті потребує розуміння таких базових понять, як: “економіка”, “трансформація”, “трансформування”, “перетворення”, “трансформація країнової економіки”, “перетворення країнової економіки”, “поліпараметральність”. Основним поняттям у темі та головною проблемою нашої статті є економіка. Розуміння останньої уможливорює виявлення та характеризування поліпараметральності сучасної трансформації країнової економіки. Тому і розпочнемо наші розмірковування з уточнення витоків терміна “економіка” та варіантів його витлумачення.

Поняття “економіка”. Аналіз етимологічної та лінгвістичної природи слова “економіка” уможливорює твердження, що воно пов'язане з терміном “економія”. Останній утворений двома кореневими словами: домогосподарство (ойкос) та організація/ведення (номос). Слово “економія”, використовуване давньогрецьким мислителем Арістотелем для позначення “організації/ведення домогосподарства”, з

часом постало основою іншого слова – “економіка”, що нині використовується як назва доіндустріального та індустріального типу країнового виробництва [10]. Арістотель для пояснення специфіки ведення домогосподарства використовував низку таких понять, як: “діяльність” – “дім” – “сім’я” – “господарство” – “відносини” – “продукти” – “буття”. Він розглядав діяльність як добування життєво необхідних продуктів споживання задля забезпечення “самодостатнього буття” сім’ї/дому [11]. Діяльність у межах дому Арістотель називав господарством. Таким домом був простір, у якому мешкала сім’я. За Арістотелем, сім’ю утворювали батьки і нащадки, а господарство, організоване в межах дому, – батьки, нащадки і раби. При цьому мислитель зауважував: майно, яким володіють батьки і нащадки, не утворює господарство. Мабуть, тому давньогрецький мислитель витлумачує домогосподарство як відносини між батьками, нащадками і рабами. Домо-господарство на той час поставало найменшою одиницею споживання [12, с. 29]. Необхідне, що потрібне було для самодостатнього його буття, встановлювалось “стандартами співтовариства” [12, с. 29], тобто тими особами, які формують/утворюють саме домогосподарство. В організації/веденні останнього були задіяні як економічні, так і неекономічні чинники. Наразі йдеться про такі неекономічні чинники, як: етика, культура, релігія тощо. Саме вони формували цінності життєдіяльності в рамках дому-сім’ї. Тому на той час сім’я і культура були одним цілим. Головним суб’єктом домогосподарства та його організації/ведення, формування та розвитку культури загалом (культури людини і культури діяльності) поставала сім’я. Це означає, що домогосподарство загалом та його організація/ведення зокрема виникли, формувались і розвивались у межах сім’ї-культури. Сутність домогосподарства – культура, “з’іткана” окремою сім’єю [13]. Тому економіка як країнове господарство є результатом “роботи” культурних цінностей і переконань людини і народу країни. А звідси висновок: сама економіка є культурою її Акторів.

Поняття “трансформація” має свою історію, проте не таку давню як поняття “економіка”. Етимологія терміна “трансформація” має латинське вкорінення: “transformatio – trans + formatio”, що в буквальному перекладі означає “зміну виду і/або форми чого-небудь, перетворення”. Мабуть, тому воно вперше з’явилося в генетиці та тривалий час тільки там і використовувалося. Сьогодні важко сказати хто вперше і коли саме запропонував дане поняття для означення змін і перетворень, що відбуваються в економіці країни. Та, мабуть, це і непотрібно, оскільки для нашого дослідження не є головним і вкрай значущим. Наразі доцільніше відзначити, що з кінця ХХ сторіччя поняття “трансформація” часто вживають економісти (і теоретики, і практики) задля характеризування змін у країновій економіці. Проте дотепер немає одного єдиного витлумачення терміна “трансформація”, натомість існує низка різних визначень. Український економіст С. Єрохін пише: “У найзагальнішому вигляді поняття „трансформація” може бути визначене як зміна структури будь-якої речі в рамках процесу, що самоорганізується” [5, с. 13]. Дане поняття, за його твердженням, “чітко вказує на форму перебігу прогресивного процесу” [5, с. 14]. Російський економіст Ю. Яковець відзначає: “Категорія трансформації (транс-форма-ція) у загальному розумінні означає зміну форм життєдіяльності суспільних систем на різних фазах життєвого циклу” [9, с. 15]. Трансформація, з погляду дослідника, має

суб'єктивний характер, оскільки вона “включає певне вольове, свідоме начало” [9, с. 15-16]. Наразі йдеться про роль людини-Актора в трансформуванні явища і/або процесу.

Погоджуючись загалом з пропонованими витлумаченнями трансформації, спробуємо уточнити зміст даного поняття. З нашого погляду, трансформація – це один з типів перетворень, що час від часу відбувається у периферійних (поверхневих) пластах явища і/або процесу під впливанням різних чинників і зумовлює набування ним нової форми. Периферійними/поверхневими пластами явища/процесу називаємо ті, що знаходяться поза ядром. Вони є різновіддаленими від субстанційної основи (ядра). Таке її розуміння уможливило твердження, що трансформація – це периферійні/поверхневі перетворення явища і/або процесу, ядро/субстанційна основа якого заходиться поза ними. У субстанційній основі (або ядрі) так само відбуваються перетворення. Останні, з нашого погляду, доцільно називати глибинними (сутнісними). Якщо результатом периферійних/поверхневих перетворень постають (не)значні зміни у змісті явища, але саме ті, що зумовлюють зміну його форми, то результатом глибинних перетворень постає заміна існуючої субстанційної основи (ядра) новою (новим), що через сутнісні зміни самого явища приводить до заміни існуючого явища новим або існуючого його типу – іншим [4]. Отже, перетворення, які відбуваються у будь-якому явищі чи процесі є двох типів: поверхневі/формотворні і глибинні/основотворні (ядротворні), тобто трансформація – це не будь-яке перетворення, а тільки те, що відбувається у периферійних пластах явища і/або процесу. Все сказане повною мірою відноситься і до трансформації країнового виробництва та економіки як одного з його типів.

Поняття “поліпараметральність”. Поліпараметральність – це багатоманітність характеристик-параметрів явища і/або процесу. До системи характеристик-параметрів трансформації належать: просторовість, глибина, ширина, темпоральність, інтенсивність, чинники і шляхи її здійснювання, сила впливання на розвиток/зміну субстанційної основи економіки та інші. Наразі йдеться про поліпараметральний характер сучасної трансформації країнової економіки.

Спробуємо конкретизувати поліпараметральність трансформації країнової економіки через систему її характеристик-параметрів. Просторовість трансформації вказує на пласт (-и) та його (їх) складові – сферу (-и), сектор (-и), де відбуваються перетворення. Наразі слід наголосити: на початковому етапі трансформація країнової економіки не завжди охоплює увесь сектор чи сферу господарства. Хоча з тих чи тих причин вона може не поширитися далі в означеному просторі, або навпаки – охопити не тільки даний сектор (сферу, галузь), але і суміжні з ним. Трансформація економіки країни характеризується шириною та глибиною. Її ширина визначається кількістю структурних елементів кожного пласта економіки, охоплених трансформаційними процесами, а її глибина – кількістю пластів економіки, в яких на даний момент часу проходять (розпочинаються, тривають або завершуються) перетворення. Найглибшою постає та трансформація, яка відбувається в усіх пластах країнової економіки, тобто по всьому радіусу – від найвіддаленішого пласта до найближчого до ядра/субстанційної основи економіки. При цьому важливо зазначити, що до простору навіть найглибшої трансформації не належить субстанційна основа/ядро країнової економіки. Його

необхідно розглядати окремішно.

Трансформація країнової економіки характеризується і таким параметром як темпоральність. За означеним параметром увага акцентована на перетвореннях, які так чи інакше пов'язані/залежать від часових відтинків, відповідно трансформація країнової економіки може бути коротко-, середньо- і довгостроковою. Короткострокові трансформації країнової економіки, за твердженням російського вченого Ю. Яковца, тривають рік або два роки, здійснюються в межах середньострокових економічних та соціальних циклів [9, с. 16], є порівняно неглибокими і неширокими, не зумовлюють жорстких негативних наслідків для життєдіяльності людини і суспільства країни загалом. Середньострокові трансформації країнової економіки тривають декілька (зазвичай до п'яти, іноді і до семи) років, є глибшими і ширшими за короткострокові трансформації, "супроводжуються сильними кризовими потрясіннями" [9, с. 16], а, відповідно, можуть спричинювати негативні (іноді навіть "шокові") впливання на розвиток країнового суспільства та життєдіяльність окремої людини-Актора. Довгострокові трансформації країнової економіки є найширшими і найглибшими, найтривалішими. Їх тривалість визначається десятиріччями. Короткострокові, середньострокові та довгострокові трансформації економіки країни "пов'язані між собою і здійснюють впливання один на інший" [9, с. 16]. Це зумовлено тим, що означені види трансформації відбуваються не послідовно одним за одним, а одночасно – як "взаємодія/взаємовпливання" двох або навіть і всіх трьох її видів. Наразі йдеться про те, що дана трансформація здійснюється в різних напрямках і на різних пластах (орбітах) країнової економіки. Саме багатовидова та різновекторна трансформація, з нашого погляду, і уможлиблює спричинення змін (часом докорінних) у системі країнової економіки.

Трансформація має здійснюватися багатоманітними шляхами: за твердженням польського дослідника і практика-економіста Г. Колодка, зумовлює досягнення бажаних результатів у розвитку суспільства та економіки [14]. На економічну трансформацію впливають так само і різноманітні чинники, які за одночасного використання здатні збільшувати її глибину та ширину, зменшувати час здійснювання, а, відповідно, забезпечувати процвітання країнового суспільства та кожної людини. Чинники трансформування економіки поділяють на зовнішні та внутрішні. До них належать природний, економічний, соціальний, культурний, технічний, технологічний та інші. Нині, як і раніше, в багатьох країнах світу (серед них й Україна) значна частина економістів-теоретиків і -практиків вважає, що головними чинниками економічної трансформації постають економічні, але не соціальні і тим паче не культурні. Хоча є й такі економісти, соціологи та філософи (хоча їх не так багато), котрі аргументовано доводять, що сьогодні особливо важливими чинниками трансформації країнової економіки постають культурні і/або соціо-культурні. Ми поділяємо позицію другої групи вчених. І разом з тим погоджуємося з польським економістом Г. Колодко: культура не сама забезпечує досягнення позитивних результатів трансформації країнової економіки, а у поєднанні з іншими чинниками [14, с. 404, 411]. Наразі важливо наголосити: в системі чинників, які беруть участь у процесі трансформування країнової економіки, культура є комплексним і

визначальним чинником. При обґрунтуванні означеної позиції, братимемо до уваги тільки економічну культуру, тобто ту, якої потребує сама країнова економіка, оскільки загальна культура є занадто широким чинником.

Наша позиція зумовлена, по-перше, культурними витоками самої економіки; по-друге, розумінням сутності і структури культури; по-третє, здатністю культури зумовлювати автоматичні перетворення тих чи тих процесів і/або явищ. Зупинимось конкретніше на другому та третьому аргументах, оскільки перший був розкритий у цій статті раніше. У загальному визначенні культура – це матеріальні та нематеріальні блага, створені людьми/людством протягом усієї життєдіяльності. У даному разі блага постають як знання – уречевлені, формалізовані та неформалізовані. Саме знання є тією цінністю, на основі якої формуються переконання кожної людини і/або Актора. Тому економічну культуру ми будемо розуміти так само як знання, але таке знання, якого потребує сама економіка на конкретному етапі свого розвитку. Знання можна розгорнути по вертикалі та по горизонталі. Вертикальний ряд: теоретичне та прикладне знання. Горизонтальний ряд: знання – навички – вміння – технології – компетенції – майстерність. Знання тісно пов'язане з інтелектом людини. Адже вона за допомогою інтелекту оволодіває існуючим знанням та з нього самого і за його допомогою створює нове знання, необхідне для удосконалення інших чинників – природного, економічного, соціального, технічного тощо, а, значить, для розвитку країнової економіки шляхом перетворень різних рівнів. Людський інтелект не тільки створює нове знання, але і контролює використання/застосування знання: його необхідно використовувати/застосовувати в розумних межах, тобто за принципом “не нашкодь”. Тому не випадково в різні періоди ХХ сторіччя увагу вчених різних країн світу привертало знання як джерело розвитку країнового суспільства та економіки. Вони стверджували, що трансформування економіки в індустріальну епоху залежить від знання, цінність якого постійно зростає [15].

Знання формує потенціал економічної культури. За потенціалом економічну культуру поділяють на дефіцитну, достатню та надлишкову. Завдяки останній створюють умови для автоматичного здійснювання реформування і/або перетворень у різних сферах чи секторах економіки. Проте нині така культура характерна тільки окремим країнам світу і то не на всіх етапах чи фазах їх розвитку. В Україні економічна культура не зумовлює автоматичну трансформацію зокрема та автоматичне перетворення загалом ані у країновому суспільстві, ані у його виробництві, оскільки вона за своїм потенціалом є переважно дефіцитною і тільки в певних її секторах достатньою, а існуючі цінності – переважно інфляційними.

У процесі трансформації країнової економіки з'являються нові структурні елементи і/або явища, які знаходяться у певному співвідношенні зі старими. В останньому спочатку переважають елементи та явища, що характерні для економіки дотрансформаційного періоду, а з часом – нові. У посттрансформаційній економіці країни відбуваються такі процеси, як самозаперечування і заперечування. Самозаперечування: структурні елементи і/або явища, поняття і/або категорії, досягаючи зрілості (піковості) у своєму розвитку, втрачають свою життєздатність, а, відповідно, і свою потрібність для розвитку економіки. Тому вони поступаються своїм місцем у системі новим компонентам, явища та/або процесам, які розвиваючись

зміцнюють свої позиції в економіці. Заперечування: нові і життєздатні структурні елементи та явища заперечують в економіці ті, які залишилися з попереднього етапу розвитку і є неспроможними брати активну участь у перетворенні посттрансформаційного хаосу у новий порядок, оскільки втратили або мають дуже слабку енергетичну спроможність/силу впливання.

Результатом трансформування, в якому беруть участь культуро-соціо-економічні та технічні чинники, постають відчутні/кардинальні зміни і в економіці, і в суспільстві загалом. Проте вони не спричиняють новий тип ані виробництва, ані суспільства. Адже не відбувається заміна існуючої субстанційної основи країнового суспільства та економіки новою – для цього тільки створюються передумови. Означені зміни зумовлюють набування економікою країни нової форми. З нашого погляду, такою формою має постати інтелектуально зорієнтована економіка. Адже, економіка саме в означеній формі в процесі свого розвитку здатна створити передумови для заміни існуючої субстанційної основи індустріального типу виробництва новою, а, відповідно, для формування нового постіндустріального типу виробництва, тобто інтелектономіки.

Висновки. Наші розмірковування щодо поліпараметральності трансформації сучасної країнової економіки уможливили такі висновки: 1) трансформація країнової економіки – це периферійні/поверхневі перетворення, що зумовлюють творення нової форми економіки країни; 2) поліпараметральністю трансформації економіки є багатоманітність її параметрів-характеристик; 3) зважаючи на укорінення економіки, найважливішими чинниками її трансформації постають культуро-соціальні; 4) глибока трансформація країнової економіки формує передумови перетворення у ядрі самої економіки, що прискорює зміну його новим ядром, а відповідно існуючий тип виробництва – новим постіндустріальним, тобто економіки інтелектономікою.

Перспективи подальших розвідок. Трансформація країнової економіки потребує широких та глибоких досліджень з урахуванням посилення глобалізування світу. Натепер існує ще багато питань у системі трансформування країнової економіки, які потребують розв'язання з погляду Актора з прийдешнього суспільства. Тому перспективи подальших розвідок трансформації країнової економіки нині є необмеженими.

Використані джерела:

1. Яковець Ю. В. Эпохальные инновации XXI века / Ю. В. Яковец. – М. : Экономика, 2004. – 444 с.
2. Веселов Ю. В. Доверие и справедливость: Моральные основания современного экономического общества: Научное издание / Ю. В. Веселов. – М. : Аспект Пресс, 2011. – 231 с.
3. Геєць В. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В. Геєць. – К. : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2009. – 863 с.
4. Кондрашова-Діденко В. І., Діденко Л. В. Статус знання в перетвореннях сучасної країнової економіки / В. І. Кондрашова-Діденко, Л. В. Діденко // Науковий вісник Академії Муніципального управління. Зб. наук. праць. Серія Економіка. – 2009. – Вып. 7. – С. 89-100.
5. Єр्योंхін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект) / С. А. Єр्योंхін. – К. : Світ знань, 2002. – 528 с.
6. Ещенко П. С. Куда движется глобальная экономика в XXI веке? / П. С. Ещенко, А. Г. Арсеенко. – К. : Знання України, 2012. – 479 с.
7. Колодко Г. В. Глобализация, трансформация, кризис – что дальше? / Г. В. Колодко. – М. : Магистр, 2011. – 176 с.

8. Кушлін В. І. Траектории экономических трансформаций / В. И. Кушлин. – М. : Экономика, 2004. – 312 с.
9. Яковец Ю. В. Глобальные экономические трансформации XXI века / Ю. В. Яковец. – М. : Экономика, 2011. – 382 с.
10. Кондрашова-Діденко В. І. Інтелектуально зорієнтована економіка / В. І. Кондрашова-Діденко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка. – 2009. – № 109. – С. 56-59.
11. Арістотель. Нікомахова етика / Арістотель – К. : Аквілон-Плюс, 2002. – 480 с.
12. Поланьї К. Арістотель открыває економіку / К. Поланьї // Истоки: Економіка в контексте історії і культури / Я. И. Кузьминов, В. С. Автономов и др. – М. : ГУ ВШЭ, 2004. – 584 с.
13. Кондрашова-Діденко В. І., Діденко Л. В. Нова парадигма економічної теорії: основи перетворень / В. І. Кондрашова-Діденко, Л. В. Діденко. // Взято з: http://www.econom.univ.ua/paradigm_et/conf_materials.html
14. Колодко Г. Мир в движении / Г. Колодко. – М. : Магистр, 2009. – 575 с.
15. Тоффлер Э. Метаморфозы власти / Э. Тоффлер. – М. : АСТ, 2001. – 669 с.

Кондрашова-Діденко В. І., Діденко Л. В. Полипараметральность современной трансформации страновой экономики.

Определено содержание трансформации экономики страны и дана характеристика ее полипараметральности.

Ключевые слова: экономика, страновая экономика, трансформация, полипараметральность, интеллект, знание, интеллектуально ориентированная экономика.

Kondrashova-Didenko V. I., Didenko L. V. Poliparametriality of modern countrial economy transformation.

The article is devoted to the definition of the content of countrial economy transformation and the description of its poliparametriality.

Keywords: economy, countrial economy, transformation, poliparametriality, intellect, knowledge, intellect-based economy.

**Полуяктова О. В.
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського**

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛЮДСТВА – ВИКЛИК СФЕРІ ОСВІТИ

У статті розглянуті принципи особливості глобалізації як суспільно-економічного процесу. Аналізуються основні глобальні проблеми сучасного суспільства та окреслюються шляхи їх розв'язання на основі модернізації сфери освіти.

Ключові слова: глобалізація, глобальні проблеми, освіта, знання, інформація, міжнародна співпраця.

Економічний, соціально-політичний, культурний розвиток в останній чверті ХХ початку ХХІ століть відбувається під зростаючим впливом глобалізації. Її економічна складова пов'язана перш за все з джерелами, чинниками та формами господарського розвитку. Серед основних факторів провідне місце займають освіта, наука, культура. Там, де усвідомлюють значення і роль цих чинників, визначають їх основними векторами державної політики, відбувається залучення цих країн до країн з високорозвиненою економікою.